

Ecologische quickscan

Kuijlmansweg 2 te Doornspijk

In het kader van sloop bedrijfsbebouwing en
nieuwbouw woning

Uitvoering	Ruimte voor Advies BV Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	dhr. van den Dragt
Locatie	Kuijlmansweg 2 8085 RX Doornspijk
Datum	8 augustus 2019

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborg	
2	Resultaten beschermde flora en fauna	7
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Overige soorten	
3	Mogelijke effecten en aanbevelingen	12
3.1	Vaatplanten	
3.2	Broedvogels	
3.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soorten	
3.6	Algemeen	
4	Gebiedsbescherming	15
4.1	Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	
4.2	Natura 2000	
5	Conclusies	18
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
6	Wettelijk kader	20
6.1	Inleiding	
6.2	Gebiedsbescherming	
6.3	Soorten bescherming	
6.4	Rode lijsten	

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van dhr. Van der Dragt voerde Ruimte voor Advies een quickscan Wet natuurbescherming (Wnb) uit aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk. De initiatiefnemer heeft het voornemen om op de onderzochte locatie de aanwezige oude koeienstal te slopen en daar voor in de plaats een woning te bouwen. De agrarische bestemming wordt stop gezet en krijgt de bestemming wonen. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming en is een inschatting gemaakt van de ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft een ca. 3.700 m² perceel aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk, gemeente Elburg (zie afb. 1.1 en 1.2). De bebouwing bestaat uit een woning, een schuur en een oude koeienstal. De koeienstal bestaat uit twee delen waarvan één deel bestaat uit een houten constructie met golfplaten muren en een golfplaten dak. Dit deel heeft geen dakbeschot of isolatie. Het meest noordelijke deel van de koeienstal bestaat uit een droogstapelblokken-muur met een asbest golfplaten dak. Dit deel is wél geïsoleerd met asbestplaten en deels houten schroten. Het bovenste deel van de kopgevels van de stal bevat houten schroten zonder muur daar achter. De grond in en rondom de stal bestaat uit betonnen platen en klinkers. De overige ondergrond is onverhard en bestaat voornamelijk uit productie gras of gazon gras. De oude koeienstallen en mestplaat worden gesloopt. Daarvoor in de plaats wordt één woning gebouwd en mogelijk de bestaande woning uitgebreid. Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 7 augustus 2019 bezocht door K. Wegerif, ecooloog van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, zoals huismus, vleermuizen en marters. Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 19 °C en matige wind uit het zuidwesten.

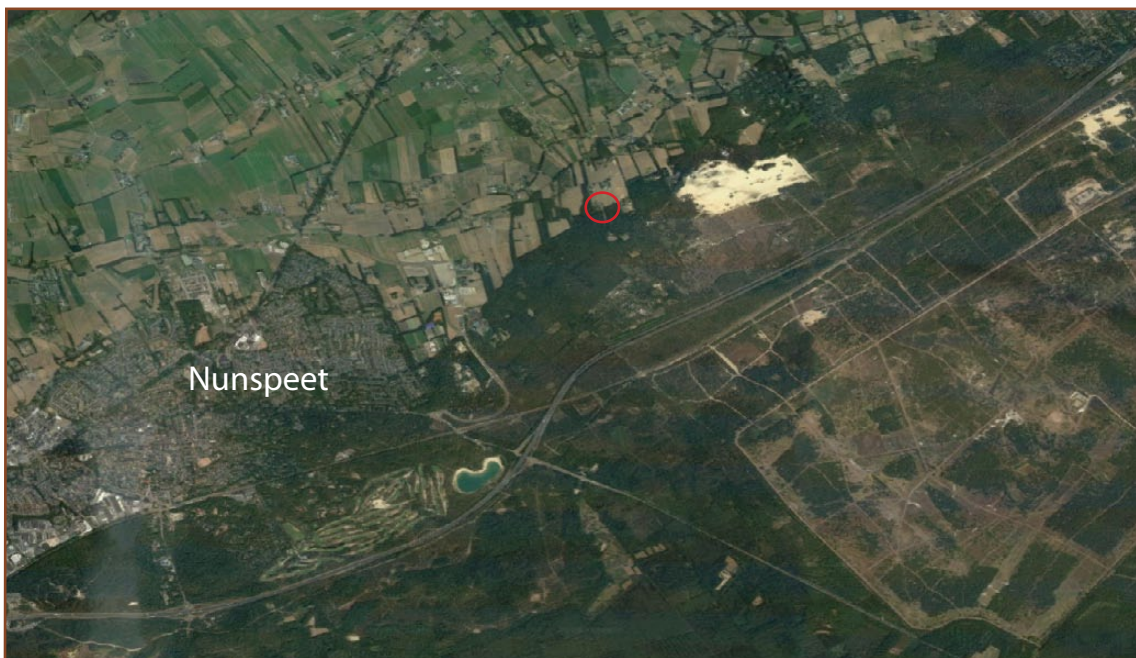
1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Ruimte voor Advies hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus en de richtlijnen uit de soortenstandaarden en kennisdocumenten van RVO/BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente, provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Luchtfoto onderzoekslocatie (rood kader) aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk met de te slopen oude koeienstal op het perceel (onderbroken kader). Bron ondergrond: GoogleMaps2019.

Afb. 1.2: Globale ligging plangebied aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk (rode cirkel). Bron ondergrond: GoogleMaps2019

Afb. 1.3: Nieuwe situatie schets. A=bestaande woning, B= bestaande schuur, C= nieuw bijgebouw, D= nieuwe woning.
Bron ondergrond: Gelders Genootschap.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Vaatplanten

Het terrein rondom de oude koeienstal is voornamelijk verhard met betonplaten en betonklinkers. Aan de zijkant van de oude koeienstal is een deel onverhard en is hedendaags gazon gras met enkele ruigte soorten. Verder groeide aan de andere zijde van de koeienstal de bastaardwederik tussen het beton, een veel voorkomende soort. Op de locatie waar de woning mogelijk wordt uitgebreid zijn ook geen bijzondere of beschermde soorten aanwezig. Deze locatie wordt gebruikt als gazon gras en tuin. Hier komen dus culturele tuinplanten voor en strak gras. Op de locatie waar de nieuwe woning wordt gebouwd is hedendaags een opslag van de bedrijfsvoering van de zagerij gevestigd. Hier liggen oude pannen, zaaghout en haardhout. Om deze opslag is strak gras aanwezig dat vaak wordt gemaaid waardoor beschermde vegetatie de kans niet krijgt om zich te ontwikkelen. Op het perceel zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Ook zijn geen muurplanten aangetroffen op de planlocatie. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Door het huidige beheer in combinatie met het intensieve gebruik van het perceel en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten uit te sluiten.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt.

Huismus

De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking zoals groenblijvende struiken en klimplanten, plekken voor stofbaden en drinkwater. Rond de oude stal werden nauwelijks mussen gezien of gehoord. Eén enkele keer is een mus waargenomen rond de zuidelijke stal. Het meest zuidelijke deel van de stal is afgesloten met gaas zodat vogels de stal niet kunnen betreden. Het gaas is echter te groot voor mussen, deze kunnen er wel doorheen. Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen in de stal waargenomen. Dit deel van de stal lijkt ook matig geschikt voor huismussen. Het dak bevat geen dakbeschot en er is veel bedrijvigheid. Door de zagerij worden veel spullen verplaatst en treedt veel verstoring op. Het is voor huismussen onaantrekkelijk zich hier te vestigen. Ook het andere deel van de stal is afgesloten voor vogels door middel van gaas. Echter is er een aantal openingen aanwezig die wel kunnen dienen als invlieg mogelijkheid. Zo is er ook in het noordelijke deel van de stal een aantal (al dan niet oude) huismussen nesten waargenomen. De bewoners gaven aan nooit mussen te zien, vroeger wel. De huismussen zijn mogelijk verdwenen bij het stoppen van de agrarische bedrijfsvoering. Hierdoor kunnen huismussen geen voedsel meer vinden zoals eerder. Echter is het niet helemaal uit te sluiten dat huismussen daadwerkelijk de stal niet gebruiken als verblijfplaats. Nader onderzoek zal dit vaststellen.

Gierzwaluw

Het dak van de stal biedt geen potentieel geschikte locatie die kan dienen als nestplaats voor gierzwaluwen. De gierzwaluw heeft een vrije uitvliegroute van minimaal 3 meter onder de uitvliegopening van het nest en minimaal 1 meter breed nodig, omdat ze niet direct vanuit het nest kunnen opstijgen en zich daarom eerst naar beneden laten vallen. Daarnaast mogen er geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. aanwezig zijn. De stal heeft geen pannendak of dakbeschot waardoor geschikte nestlocaties ontbreken. Ook is de ligging achteraf waardoor het voor gierzwaluwen niet aantrekkelijk is als vaste rust- en verblijfplaats.

Overige jaarrond beschermde nestplaatsen

De stal biedt in potentie geen jaarrond beschermde nest- en verblijfplaatsen voor overige soorten, zoals slechtvalk of grote gele kwikstaart. De kans dat in de nabije toekomst deze stal als broedplaats wordt gebruikt door vogels met jaarrond beschermde nesten is nihil. De te slopen stal is ook voor de Kerkuil en Steenuil ongeschikt door het ontbreken van een uilenkast. Ook is de stal te dicht waardoor uilen niet kunnen binnentreden. Daarnaast is er veel verstoring aanwezig door de houtzagerij in de stal.

Overige broedvogels

In het bosrijke gebied naast de onderzoekslocatie zullen hoogstwaarschijnlijk broedgevallen voorkomen van algemene broedvogels, zoals roodborst, houthuif of winterkoning. De stallen zelfs zijn dichtgemaakt voor vogels waardoor deze niet kunnen binnentreden. Echter zijn niet alle openingen dicht gemaakt waardoor algemene broedvogels wel aanwezig kunnen zijn. Zo is tijdens het veldbezoek een paartje witte kwikstaart waargenomen. Ook werden in de stal een aantal nesten aangetroffen, vermoedelijk oude. De bewoner gaf aan dat in de stallen wel veel nesten aanwezig waren van broedvogels toen de agrarische bedrijfsvoering nog actief was. De aangetroffen nesten zijn waarschijnlijk van standaard zangvogelsoorten, zoals witte kwikstaart, merel of zanglijster. Voor deze grote vogelsoorten zoals de merel en zanglijster is de locatie nu ongeschikt door het gaas voor de openingen. Tijdens het veldbezoek werden geen broedgevallen aangetroffen. Deze kunnen tijdens het broedseizoen wel aanwezig zijn. Van de meeste broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied, zijn beschermd.

Verblijfplaatsen

De zuidelijke stal bevat een golfplaten dak met golfplaten muren zonder betimmering waardoor tussenruimtes niet aanwezig zijn. Hierdoor bevat het dak en de muren geen geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen voor vleermuizen. De noordelijke stal bevat een golfplaten dak met isolatie waardoor tussen ruimtes ontstaan. Echter wordt niet verwacht dat vleermuizen hier aanwezig zijn. De isolatie ligt op veel plekken los aan de binnenzijde. Dit betekent dat er veel

tocht en licht kan intreden tussen de isolatie en de golfplaten. Door de tocht kan er voor vleermuizen geen geschikt micro-klimaat ontstaan. Ook zorgt de intrede van licht op deze plaatsen voor verstoring voor de vleermuizen. Daarnaast is het dak erg luw waardoor het niet aantrekkelijk is voor vleermuizen. De stal is niet vrij toegankelijk voor vleermuizen om in te vliegen doordat de openingen zijn verdicht met gaas. Vleermuizen zullen niet door het gaas vliegen om vervolgens een verblijfplaats te vinden in de stal. Binnen het gehele plangebied zijn geen sporen, zoals mest en afgebeten vlinder- en/of vliegenvleugels aangetroffen.

Foerageergebied en vlieg- en mitigatieroutes

Boven het plangebied wordt mogelijk gevoerageerd door vleermuizen. De bomen en overige begroeiing rondom het plangebied maken mogelijk onderdeel uit van een foerageergebied van vleermuizen. Echter blijft deze begroeiing ongemoeid, waardoor ook na de werkzaamheden het plangebied geschikt blijft als foerageergebied. Het plangebied zelf vormt geen schakel als vlieg- en mitigatieroute, mogelijk wel de begroeiing langs het plangebied maar deze blijft behouden. Wel dient tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met lichtverstoring op het foerageergebied en de vliegroute.

Licht

Tijdens de werkzaamheden dient lichtverstoring te worden voorkomen. Het gebruik van licht na zonsondergang kan het mogelijke foerageergebied en vliegroute van vleermuizen rondom de begroeiing verstoren. Ook met de nieuwe inrichting moet rekening worden gehouden met kunstmatige lichtbronnen om lichtverstoring te voorkomen. Dit betekent dat de plaatsing, de intensiteit en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig moet zijn dat er geen verstoring van strooilicht plaatsvindt. Werken met vleermuisvriendelijke verlichting en maak de verlichting dynamisch. Te allen tijde moet de verlichting naar beneden gericht zijn om verstoring door middel van strooilicht te voorkomen.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. Binnen het plangebied zijn nergens sporen die duiden op aanwezigheid van steenmarter (latrines, prooiresten, krabsporen, eierschalen) aangetroffen. Ook boommarter en beschermde kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) komen met zekerheid niet voor. De boommarter prefereert aaneengesloten houtopstanden waarvan hier geen sprake is. De kleine marterachtigen zijn onder andere afhankelijk van voldoende ruigtebegroeiing en houtwallen om te jagen, rusten en zich te kunnen verplaatsen tussen verschillende onderdelen van hun leefgebied. De erfgedeelten waar werkzaamheden plaatsvinden liggen buiten de invloedssfeer van potentieel leefgebied van kleine marterachtigen.

Algemene kleine zoogdiersoorten, zoals veldmuis, bosmuis, bruine rat en huisspitsmuis, komen vrijwel zeker voor in het onderzoeksgebied. De begroeiing rondom het terrein zijn ook erg geschikt voor de egel, haas en konijn. Voor deze soorten geldt in de Provincie Gelderland een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ook verandert deze begroeiing niet na de werkzaamheden

en blijven geschikt leefgebied. Er zal mogelijk alleen tijdelijke verstoring ontstaan door sloop- en bouwwerkzaamheden. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

Steenmarter

De voornaamste beschermde soort die op voorhand mogelijk verwacht wordt is de steenmarter. Steenmarters maken graag gebruik van gebouwen en schuren. Daarom is de te slopen stal uitgebreid onderzocht van zowel buiten- als binnenzijde. De stal was geheel inspecteerbaar en is uitgebreid onderzocht. De steenmarter wordt niet verwacht door de grote verstoring op het perceel. De houtzagerij maakt het ongeschikt door het lawaai dat vrijkomt tijdens het zagen. Ook worden mogelijke verblijfplaatsen zoals houtopslag vaak verplaatst. Verder ontbreekt veevoer dat kleine zoogdieren aantrekt die voedsel vormt voor de steenmarter. Van de soort zijn dan ook geen sporen aangetroffen in de vorm van latrines, prooi-resten, krabsporen, eierschalen.

Bunzing, hermelijn en wezel

De kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel zijn in Nederland bij wet beschermd. Ten tijde van het onderzoek is de vrijstelling van bovengenoemde kleine marterachtigen en de soort egel komen te vervallen in de provincie Gelderland. Ook voor kleine marterachtigen is het terrein ongeschikt. De mogelijke verblijfplaatsen worden vaak verplaatst en zullen te veel worden verstoord om een geschikte verblijfplaats te zijn. Ook is door de zagerij veel verstoring aanwezig voor de kleine marterachtigen. Ook zijn geen sporen waargenomen van de soorten.

Algemeen voorkomende soorten

Algemeen voorkomende zoogdierensoorten zoals huismuis, huisspitsmuis en haas komen hoogstwaarschijnlijk wel in en rond het plangebied. Deze soorten zijn niet beschermd of staan op de vrijstellingslijst van de provincie Gelderland.

2.5 Overige soorten

Door het ontbreken van oppervlaktewater op het terrein is het voorkomen van vissen uitgesloten. Door dit ontbreken is aantasting van voortplantingshabitat van amfibieën ook uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Het begroeide deel aan de rand van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (bruine kikker en gewone pad), maar in zeer beperkte mate. Voor deze soorten geldt ook een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

Afb. 2.1: De zijkanten van de stal zijn voorzien van gaas zodat grotere vogels de stal niet kunnen betreden.

Afb. 2.2: De zuidelijke stal bestaat uit een houten constructie met een golfplaten dak zonder dakbeschoot.

Afb. 2.3: De noordelijke stal heeft voor de helft wel isolatie onder de golfplaten. Deze ligt op veel delen los en kiert erg. Op een aantal plekken ontbreken stukken waardoor de stal ongeschikt is voor vleermuizen als verblijfplaats.

Afb. 2.4: De nok van de noordelijke stal is dicht gemaakt met kippengaas zodat vogels niet kunnen binnentreden.

Afb. 2.5: De locatie van de nieuw te bouwen woning bestaat uit opslag van brandhout en pannen. Deze opslag wordt vaak verplaatst en daardoor ongeschikt voor marterachtigen

Afb. 2.6: Eén van de (oude) huismussennesten in de noordelijke stal.

3

MOGELIJKE EFFECTEN EN AANBEVELINGEN

3.1 Vaatplanten

Op het perceel zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Nader onderzoek naar vaatplanten is niet nodig.

3.2 Broedvogels

De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van huismus of gierzwaluw.

Tijdens het veldbezoek is een aantal nesten waargenomen van de huismus in de noordelijke stal. Rondom de stallen werden nauwelijks huismussen waargenomen, één exemplaar. De zuidelijke stal is ongeschikt voor huismussen door het ontbreken van een pannendak en dakbeschot. Ook is hier veel verstoring aanwezig door de zaagwerkzaamheden. De noordelijke stal is meer geschikt voor huismussen door de aanwezigheid van isolatie en het niet geheel afgesloten gaas. Echter werden geen huismussen waargenomen rond dit deel. Door het stopzetten van de agrarische bedrijfsvoering zijn mogelijk de mussen verdwenen door het gebrek aan voedsel. Echter is het door de aanwezigheid van de nesten niet helemaal uit te sluiten dat de mussen niet aanwezig zijn. Om dit vast te stellen is nader onderzoek noodzakelijk. Het nader onderzoek dient te worden uitgevoerd in het broedseizoen van de vogels. De juiste periode voor het nader onderzoek loopt van april-mei.

De stal is ongeschikt voor de gierzwaluw. De ligging en de bouwstijl van de stal zorgen ervoor dat gierzwaluwen zich hier niet zullen vestigen. Negatieve effecten op deze soort zullen niet optreden. De stal is niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor uilen. Ook ontbreken sporen in de vorm van braakballen en krijtsporen en zullen geen negatieve effecten optreden op deze soortgroep. Ook is er te veel verstoring en zijn er geen uilenkasten aanwezig. .

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels, zoals witte kwikstaart, merel en kauw mogelijk in en rondom de stal. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van broedgevallen van algemene broedvogels. Door geluid en trillingen kunnen vogels hun nest verlaten. Ook worden de nesten die nu aanwezig zijn van algemene zangvogels verlaten. Het is van belang om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten. Houdt tijdens het broedseizoen bij voorkeur een verstoringsvrije zone van enkele meters rond de begroeiing aan en snoei de begroeiing sterk terug voorafgaand aan het broedseizoen om broedgevallen te voorkomen. Tijdelijke verstoring is onder de Wet natuurbescherming toegestaan, maar voorkom dat nesten door de ouders permanent verlaten worden. Het broedseizoen is geen vaste periode maar, voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Eerdere broedgevallen zijn wel mogelijk vooral van de houtduif.

3.3 Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaats

Het zuidelijke staldeel is ongeschikt als vaste- rust en verblijfplaats voor vleermuizen. Gebouwbe-wonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis of de laatvlieger gebruiken deze stal daarom

met zekerheid niet als zomer-/ paar-/ kraamverblijf. Het noordelijke staldeel heeft eveneens geen geschikte toegankelijke ruimtes tussen dak en dakbeschot, achter gevelbetimmeringen of toegankelijke spouw waardoor geen verblijfplaatsen zullen worden vernietigd of beschadigd. De noordelijke stal bevat wel isolatie maar is niet tochtvrij en te licht door openingen en losse delen van de isolatie. Ook in deze stal worden derhalve geen verblijfplaatsen van vleermuizen vernietigd of beschadigd. De nieuwbouw en sloopwerkzaamheden leiden niet tot het verstoren, aantasten of vernielen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Nader onderzoek naar vaste rust- of verblijfplaatsen is derhalve niet aan de orde.

Vaste vlieg- en migratie route en essentieel foerageergebied

Boven het plangebied wordt mogelijk gefoerageerd door vleermuizen. Echter zal na de ontwikkeling het plangebied ook nog geschikt zijn als foerageergebied. Mogelijk wordt er aan de rand van het plangebied, langs het bosrijke gedeelte gefoerageerd door vleermuizen. Echter blijft deze begroeiing ongemoeid. Nader onderzoek naar essentiële foerageergebieden of vaste vliegroutes is derhalve niet nodig. Echter is het vanuit de zorgplicht van belang dat het mogelijke foerageergebied en vliegroute niet wordt verstoord door licht om de functionaliteit van het foerageergebied te waarborgen.

Lichtverstoring

Mogelijk leidt een eventuele toename van lichtverstoring tot aantasting van de functionaliteit van foerageergebied en/of vliegroute. Dit is te voorkomen door spaarzaam te zijn met verlichting en het aangepast toepassen van verlichting op een zodanige manier dat er geen sprake is van tijdelijke of permanente toename van lichtintensiteit. Beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, voorkom uitstraling met behulp van aangepaste armaturen of pas amberkleurige verlichting (zogenaamde 'batlampen') toe. Ook dient de verlichting te allen tijde naar beneden gericht te zijn om verstoring te voorkomen.

Ook kan tijdens de werkzaamheden lichtverstoring optreden. Door uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting te voorkomen wordt verstoring op het leefgebied van de vleermuizen voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door toepassen van afschermd armaturen en beperken van verlichtingshoogte. Van mogelijke lichtverstoring van vleermuizen is uitsluitend sprake in de actieve periode van vleermuizen, grofweg tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april - november.

Nader onderzoek naar vliegroute en foerageergebied is niet nodig indien de functionaliteit gegarandeerd blijft met het toepassen van aangepaste verlichting.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Op voorhand worden steenmarter en kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) verwacht. Echter na inspectie zijn geen sporen waargenomen van dergelijke soorten. De mogelijke verblijfplaatsen van marterachtigen worden door de bedrijfsvoering te vaak verplaatst waardoor deze ongeschikt zijn. Ook is er te veel verstoring op het terrein door de bedrijfsvoering/houtzagerij. Het erf zelf is vrij van ruigten, houtwallen en andere opgaande begroeiing die als jachtgebied of verbindingszone kunnen dienen. Hierdoor zijn effecten op vaste rust-/voortplantingsplaatsen en ander essentieel leefgebied van steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn uitgesloten.

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, zeer algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de

aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van haasachtigen en eekhoorn ontbreken. De bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied of doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Voor enkele zeer algemene soorten heeft de provincie Gelderland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

3.6 Algemeen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig;
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.
- *Extra: Ruimte voor Advies promoot natuur in stad & land. Zo is het op erven in het buitengebied vaak met relatief weinig moeite mogelijk om huismussen, vleermuizen, zwaluwen en andere dieren een plek te geven. Breng bijvoorbeeld nestvoorzieningen en andere verblijfplaatsen aan, pas inheemse beplanting toe, wees terughoudend met verlichting en bestrating en royaal met groen.*

4

GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het plangebied grenst aan het Gelders Natuurnetwerk, deelgebied 'Noordrand Veluwe'. Mogelijk hebben de werkzaamheden effecten op de kernkwaliteiten van de GNN.

Kernkwaliteiten GNN 'Noordrand Veluwe':

- Gradiënt Veluwe - Randmeren: droog - nat, voedselarm - voedselrijk, gesloten - open; kwel uit de Veluwe
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- onderdeel van Natura 2000-gebied Veluwe met de bijbehorende habitats en soorten
- evz Hierdensche Beek als laaglandbeek en als poort tussen de Veluwe en Flevoland
- andere verbindingen naar de Randmeerkust: m.n. bij de landgoederen: Wessinge, Zwaluwenburg, Mullegen, Oldhorst, IJsselvliet
- leefgebied das en steenuil
- kleinere beken
- landgoederen in de gradiënt
- kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels en graslanden
- lintbebouwing parallel aan de hoogtelijnen (dekzandruggen)
- vroeg-Middeleeuwse ontginningen bij Doornspijk en Wessinge
- gave ontwaterings- en ontsluitingspatronen
- alle door de Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

De werkzaamheden kunnen leiden tot de verstoring van het leefgebied van de das rondom het projectgebied. Mogelijk komen er dassenburchten voor in het bosgebied. Wanneer er gesloopt en gebouwd wordt komt er geluid en trillingen vrij. Echter is het hedendaags ook al veel bedrijfsvoering door de zagerij. Het wordt daarom niet verwacht dat de werkzaamheden de das zullen verstoren of verjagen. De werkzaamheden leiden tot een tijdelijke verhoging van de stikstof depositie van het plangebied. Hierdoor kunnen habitattypen van het GNN voedselrijker worden en in gevaar komen. Echter zal de agrarische bestemming worden omgezet naar wonen. Een woning stoot minder stikstof uit dan een koeienbedrijf. Daarom wordt verwacht dat op lange termijn de stikstof depositie zal verbeteren. De werkzaamheden en de ontwikkelingen hebben op de overige kernkwaliteiten geen invloed.

Groene ontwikkelingszone (GO)

De onderzoekslocatie ligt binnen de begrenzing van de Groen Ontwikkelingszone, deelgebied Noordrand Veluwe (afb. 4.1). De GO heeft een dubbeldoelstelling: er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. In de Groene Ontwikkelingszone heeft de provincie de volgende doelstellingen en ontwikkelingsdoelen voor natuur en landschap:

Doelstellingen GO:

- de samenhang tussen de natuurgebieden bevorderen en daarmee het Gelders Natuurnetwerk versterken en overgangen tussen natuurbestemmingen en andere functies zoneren;

- ruimte bieden voor de verdere ontwikkeling van functies die hier aanwezig zijn en passen, in het bijzonder de grondgebonden landbouw, het landgoedbedrijf en extensieve openlucht-recreatie;
- kansen bieden voor creatieve functiecombinaties ter versterking van het natuurlijke systeem door een versterking van de kernkwaliteiten in combinatie met stedelijke functies waaronder verblijfsrecreatie;
- beschermen van bos en van specifieke weidevogel- en ganzenfoerageergebieden

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone:

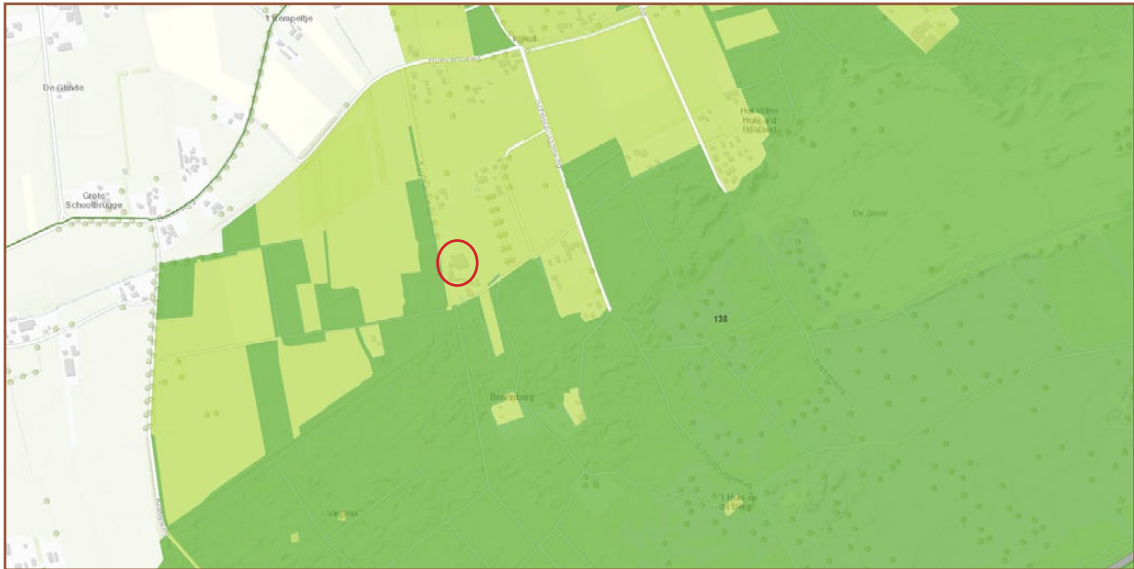
- ontwikkeling Hierdensche Beek als laaglandbeek en als poort tussen de Veluwe en Flevoland: houtwallen en -singels, schrale graslanden en moeraszones
- ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking A28 en spoorlijn en N308, N309 en N310
- ontwikkeling landgoederen als (potentiële) verbinding tussen Veluwe en Randmeerkust voor o.m. ree en das
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden

Doordat de locatie gelegen is in de GO en er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen dient er een plan te worden opgesteld waaruit blijkt dat een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de beschermde natuurwaarden in het gebied en de ontwikkelingsdoelen van de GO voor het deelgebied Noordrand Veluwe. Het Gelders Genootschap heeft al een erfadvies opgesteld voor de nieuwe situatie aan de Kuijlmansweg 2 te Doornspijk. Dit advies geeft aan hoe de erfinrichting kan worden ingepast in de omgeving en het landschap.

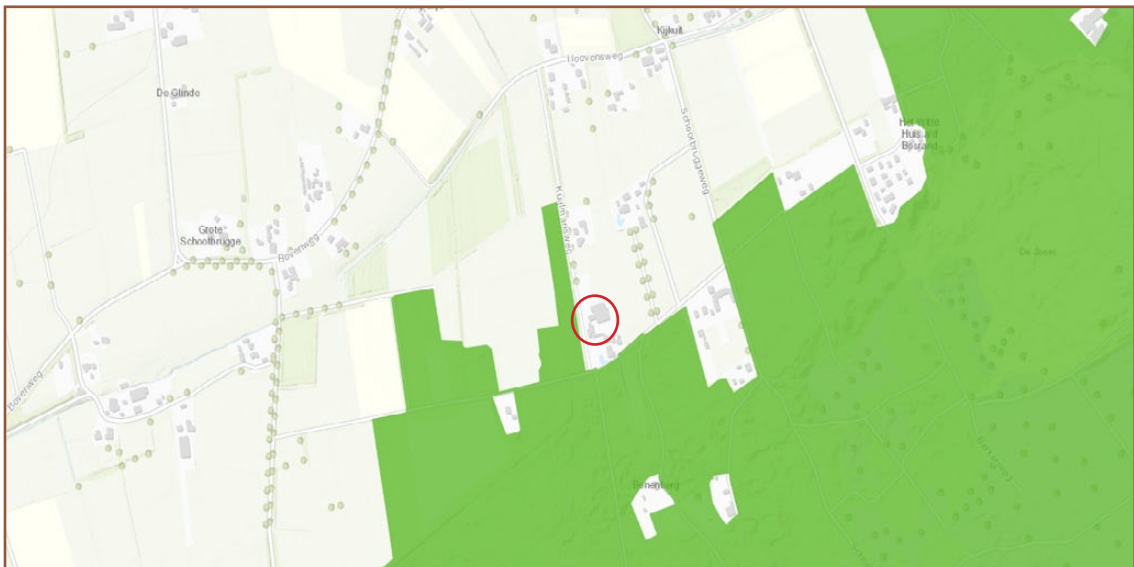
4.2 Natura 2000

De onderzoekslocatie grenst aan het Natura 2000-gebied 'Veluwe' (zie afb 4.2). Doordat er veel trillingen en geluid vrijkomen bij de werkzaamheden en door het huidige erfgebruik treden er mogelijk negatieve effecten op voor de doelstellingen van het Natura 2000-gebied. Ook kunnen er permanente effecten optreden door de erfverandering. De mogelijke effecten worden nader onderzocht in een Voortoets Natura 2000.

De locatie grenst aan stikstof gevoelige habitattypen van de Veluwe. Wanneer de grenswaarde wordt overschreden is een vergunning vereist om de werkzaamheden uit te mogen voeren. De verandering in stikstofuitstoot wordt veroorzaakt door een permanente verandering en tijdelijke veranderingen tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden. Door de bouw van een nieuwe woningen zullen door het warmhouden van de woning uitstoten van stikstof ontstaan en door bestemmingsverkeer zal de uitstoot veranderen ten opzichte van het huidige stikstofuitstoot van het perceel. Echter zal de verandering positief veranderen ten opzichte van de huidige uitstoot. Een koeienstal met mestput stoot meer stikstof uit dan een woning met bestemmingsverkeer. Echter kan een stikstof berekening hier alleen uitsluitsel over geven.

Afb. 4.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (met donkergroen aangegeven) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). De locatie ligt grenst aan het Gelders Natuurnetwerk en ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc>).

Afb. 4.2: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Veluwe' (aangegeven met groene kleur). De locatie grenst aan het Natura2000-gebied. Bron: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=cf084cb64bd349298e6f69a3d0937400>).

5

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	niet	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Vleermuizen - lichtverstoring	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Zoogdieren - gebouwbewonend	mogelijk	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Amfibieën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen
Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura2000 - zuurgevoeligheid	zeker	mogelijk	zie bij 5.2
Overige onderdelen NNN	zeker	mogelijk	zie bij 5.2

5.2 Conclusies en aanbevelingen

t.a.v. vleermuizen:

- Tijdens werkzaamheden dient lichtverstoring voorkomen te worden. Voorkom uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting richting de boomkronen in de nachtelijke uren;
- Werk buiten de actieve periode van vleermuizen. De actieve periode van vleermuizen is grofweg tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april-november;
- Bij de nieuwe inrichting moet lichtverstoring bij vleermuizen voorkomen worden. Dit betekent dat de plaatsing, de intensiviteit en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig moet zijn dat er geen verstoring van strooilicht plaatsvindt. Men dient vooral spaarzaam te zijn met verlichting aan de noordzijde van het plangebied. Ten alle tijden mogen de verlichting naar beneden te zijn gericht. Wanneer men spaarzaam is met verlichting wordt verstoring door licht voorkomen.
- Het voorkomen van lichtverstoring is essentieel voor het garanderen van de functionaliteit van het leefgebied van mogelijk voorkomende vleermuizen. Indien men spaarzaam is met licht richting en rondom de bomen aan de westzijde van het plangebied is vervolgonderzoek niet nodig.

t.a.v. jaarrond beschermde nesten:

- In het noordelijke deel van de stal is een aantal huismussen nesten waargenomen. Verder is er weinig huismus-activiteit aanwezig in en rondom de stal. Door de aanwezige nesten is het niet uit te sluiten dat huismussen de stal niet gebruiken als verblijfplaats.

- Nader onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen is noodzakelijk. De periode van het nader onderzoek kan pas worden uitgevoerd in het voorjaar van 2020 (april-mei). Hierdoor kan er pas in het najaar van 2020 worden gesloopt.

t.a.v. algemene broedvogels:

- Voer dergelijke werkzaamheden buiten het broedseizoen uit of begin buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie.

t.a.v. beschermde gebieden:

- De ontwikkelingen voortvloeiend uit de bestemmingsplanwijziging leiden mogelijk tot tijdelijke of permanente effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura2000 en Gelders Natuurnetwerk). Hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk in de vorm van een Voortoets Natura 2000.

t.a.v. zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van álle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht'. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden;
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk (GNN)** komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Overijssel. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het **GNN** is sprake van een natuurbestemming. Binnen het **GNN** zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De begrenzing en doelstellingen van **GNN** worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.